

Cees Tadema

‘We hebben te weinig visie’

Constructie CONTOUR probeert altijd nieuws te brengen dat andere bouwbladen niet hebben. Soms zie je zo iets leuks, dat je er wel een artikeltje aan moet wijden. Een draaiend huis, bijvoorbeeld. Behorend bij een van de meest interessante bouwpersonages van Nederland. Een man met heel veel meningen en een sterke visie op de bouwwereld: Cees Tadema.

Gastvrij werden we onthaald door Cees Tadema. ‘Ja ik ben een directeur-grootaandeelhouder in ruste. Mijn zoons hebben de zaak overgenomen en ik kom af en toe eens kijken.’ Nu is rust een rekbaar begrip voor Tadema; het feit dat hij een kantoor aan huis heeft laten bouwen en dat zijn secretaresse hem nog wekelijks bezoekt, geeft wel aan dat Tadema nog niet achter de geraniums verdwenen is.

AANGELEERD

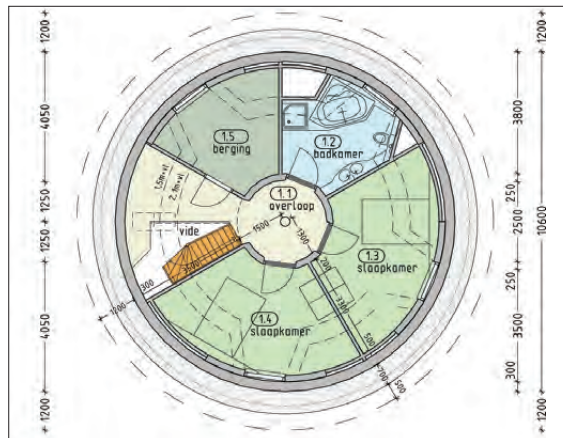
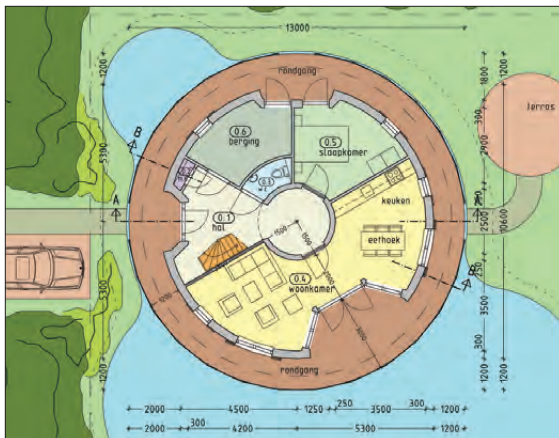
Tadema steekt gelijk van wal. ‘Ik erger me aan het gebrek aan visie in de bouw. Mensen denken gewoon niet meer na. Samen met onder anderen Hennie van der Most (van het Van der Most Concern, zie Constructie CONTOUR 2007-2, red.) zit ik in filosofische disputen en proberen we ook politiek ons steentje bij te dragen. Het lijkt soms wel of iedereen alleen maar doet wat hem aangeleerd is. Neem bijvoorbeeld deze serre. Serres moet je op het zuiden bouwen, zo heeft iedereen geleerd. Nou, deze staat op het noorden. Waarom? Een kwestie van logisch nadenken: iedereen

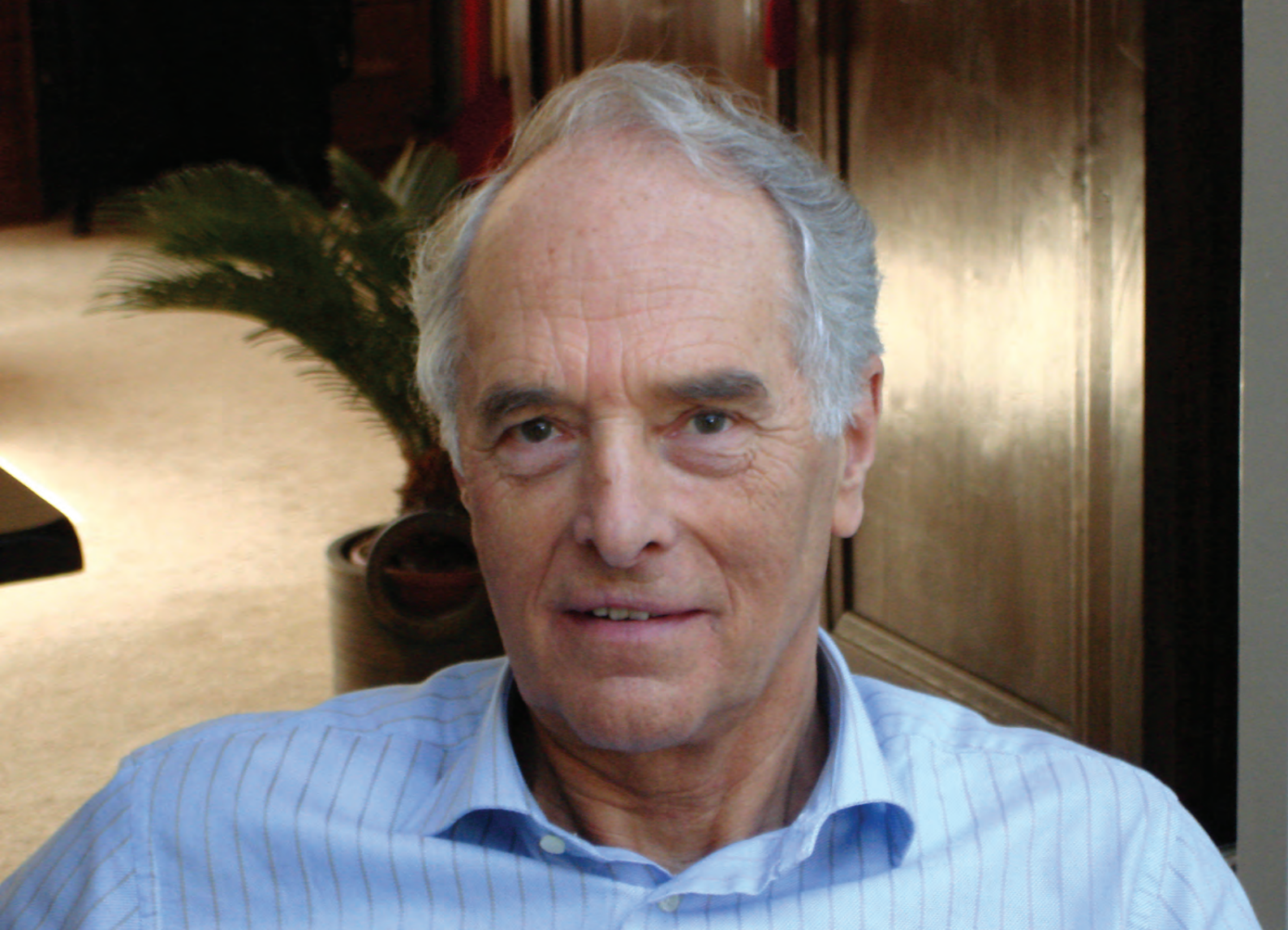
die eenmaal een serre heeft, weet dat het ’s zomers onmogelijk is om er te zitten. Een cactus gaat er nog dood...!’

KRUIPRUIMTE

Als tweede voorbeeld noemt Tadema de kruipruimte. ‘Waarom hebben we in vredesnaam een kruipruimte??? Even een stukje geschiedenis: het begon ooit met de plaggenhut, gewoon op de grond. Toen wilden we iets op de vloer hebben, en legden we er eiken planken op: gewoon rechtstreeks in de modder. Maar ja, het eiken raakte op en toen werden het vuren planken. Maar dat hout is bij lange na niet zo goed als eiken, het rotte weg waar je bij stond. Dus er moest een ruimte onder het huis worden gebouwd om te ventileren, zodat de planken droog bleven. Met de komst van gas, water en licht konden de leidingen prachtig weggewerkt worden in... juist ja, de kruipruimte. Vervolgens werd het hout vervangen door beton en toen... inderdaad: niets, helemaal niets. Tot op vandaag heeft niemand er ooit aan gedacht waarvoor die kruipruimte eigenlijk nog dient!’ De leidingen toch, reageer ik. Tadema: ‘Welnee, die zijn op andere en veel betere manieren weg te werken. Dat bedoel ik nou met logisch nadenken: besef eens hoeveel energie zo’n kruipruimte kost! De grondtemperatuur is gewoonlijk zo’n 8 graden, in een kruipruimte kan de temperatuur gemakkelijk zakken tot beneden het vriespunt. Tel uit je verlies!’

Tadema’s advies is dan ook: leg geen kruipruimtes meer aan en gooi bestaande kruipruimtes vol met schelpen. Niet zozeer omdat schelpen isoleren, maar zij brengen vochttransmissie tot stand. Daardoor wordt het al snel 5 à 6 graden warmer in het huis.

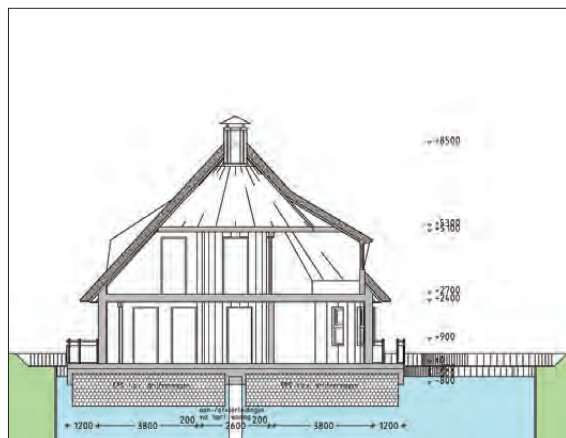
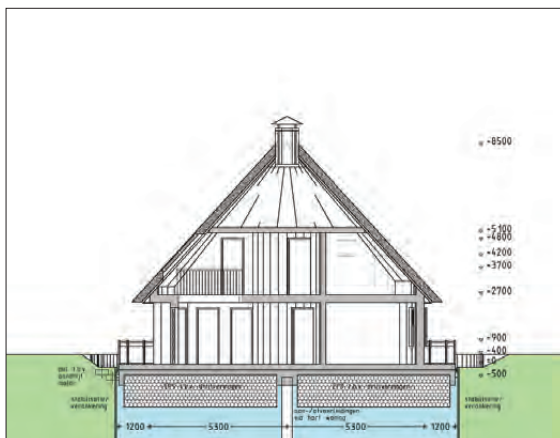
CO²

Ook op de opwarming van de aarde heeft Cees Tadema zijn eigen, rustgevende visie: 'Dat probleem lost zichzelf op.' Mijn fronsende voorhoofd aanschouwend, legt hij uit: 'Als het warmer wordt, hoef je minder te stoken en komt er minder CO² vrij. Zo zal er vast ergens wel een evenwicht ontstaan. Kwestie van logisch nadenken.'

ICT

Als ik per ongeluk bouw en ICT ter sprake breng, raak ik blijkbaar een gevoelige snaar. Tadema's ogen spuwen vuur: 'ICT is veel te ver doorgeschoten! ICT creëert zijn eigen werk, wat vaak nog ingewikkelder is dan het oor-

spronkelijke probleem. De boekhouding van ons bedrijf is nog nooit zo duur en ingewikkeld geweest als nu, en waarom? Elke keer verzinnen de programmeurs meer mogelijkheden bij rapportages, die dan vervolgens weer door de Belastingdienst verplicht worden gesteld. Een kilometeradministratie, verplicht voor auto's van de zaak, zou vroeger nooit mogelijk zijn geweest, maar is nu verplicht als je wilt aantonen dat je minder dan 500 privékilometers hebt gereden. Uiteraard is automatisering goed, het probleem is echter dat we overdrijven. De wereld verandert niet, wij veranderen de wereld. Maarja, die trein is moeilijk meer te stoppen!'

FAALKOSTEN

Tadema verzucht: 'We hadden de basisprocessen moeten automatiseren, en dan hadden we moeten stoppen. Nog een voorbeeld: tekeningen worden tegenwoordig digitaal gemaakt. Prima hoor, maar ook hier zie je weer de verborgen kosten van automatisering. Als je vroeger iets wilde wijzigen aan je tekeningen, dan dacht je wel tien keer na. Immers je moest alles overnieuw maken. Nu ben je met één druk op de knop klaar: ik heb

www.tadema.nl

zelfs gezien dat ze een nieuwe versie produceerden omdat er een tyfoutje in de vorige versie zat. Dat alles leidt alleen maar tot faalkosten: hoe meer versies, hoe hoger de kans dat je ernaast zit. Bovendien: hoe weet je in vredesnaam als aannemer nog of jouw versie de laatste is? Er kan er altijd eentje later zijn!

UITVINDER

Naast visionair, is Tadema ook een Willie Wortel, of een Bob de Bouwer. Maar liefst 30 patenten staan op zijn naam, waaronder zelfs een mobiele telefoon. Zo heeft Tadema ook het draaiend huis uitgevonden: 'Zelf hou ik veel van watersport. Als de kuip van m'n schip in de schaduw komt, draai ik gewoon het schip om. Zo kwam ik op het idee om een huis op het water te bouwen. In het water wonen vinden veel mensen echter eng, dus dacht ik: we maken er gewoon een vijver onder. Het huis heeft een oppervlak van ruim 200 m² en draait om een paal. Uiteraard wel zo dat het niet

helemaal rond kan draaien, anders zouden de kabels en leidingen afscheuren. Het huis en de paal hebben een beetje speling. Immers als iedereen op één plek staat, helt het huis een beetje over en dan mag er geen druk op de paal komen te staan. Bovendien moet het huis ook op en neer kunnen bewegen. Het grootste probleem hadden we met de flexibele leidingen, maar dat is nu opgelost. Er is nog maar één obstakel te nemen: hoe rem je het huis af? Het draaien gaat gewoon met de hand. Even kracht zetten en het 30 ton wegende gevaarte komt in beweging. Maarja, als het een tikje te hard gaat, draait hij door tot het eind en is al dat gewicht moeilijk te stoppen. Dus hier zijn we hard naar op zoek. Zelf vind ik het mooiste dat je op het laagste punt zit. Meestal kijk je uit over je tuin, nu kijk je ertegenaan!

BOUWKOLOM

Ten slotte heeft Tadema nog iets te zeggen over de bouwkolom. 'Je hebt architecten, aannemers, adviseurs en iedereen specialiseert zich in zijn eigen ding. Echter, hoe kennisintensiever deze sector wordt, hoe groter de kans dat partijen elkaar niet begrijpen. Als aannemer heb ik altijd alle disciplines in huis gehad. Uiteraard hebben we wel onderaannemers ingehuurd om piekbelasting op te vangen, maar de kern is dat we de kennis niet wilden laten versnipperen. Ik zou de totale bouwkolom op die manier willen inrichten: we worden gewoon huizenfabrieken, net als de auto-industrie! Op zich niets nieuws, immers er zijn al prefab huizen te koop. Nee het nieuwe is de schaal: als elke aannemer zo georganiseerd zou zijn, stel je dan eens voor hoeveel huizen je zou kunnen bouwen! Kijk maar naar de auto-industrie: probeer eens van alle types auto van de wereld een foto te maken. Gaat je niet lukken!